

Група 01. Історія України. Урок 73. Практичне заняття. Вхідження Кримської області до складу УРСР. Міфи та реальність. Гісем 11 клас с. 82.

Практичне заняття. Вхідження Кримської області до складу УРСР: міфи та реальність (дослідження документів)

ПРИГАДАЙТЕ: 1. Якими були причини вхідження Кримської області до складу УРСР? 2. Коли Кримська область увійшла до складу УРСР? 3. Як відбувалася ця подія? 4. Укажіть наслідки приєднання Кримської області до УРСР.

МЕТА: на основі здобутих знань, аналізу документів та ознайомлення з думками експертів визначити міфи і реальність цієї проблеми.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ (теми розподіляє вчитель)

1. Здійснити дослідження документів стосовно вхідження Кримської області до складу УРСР. Визначити особливості процесу приєднання та його наслідки.
2. За ресурсами Інтернету проаналізувати думки українських експертів щодо цієї проблеми. Визначити, що об'єднує і в чому різняться позиції експертів.
3. За ресурсами Інтернету проаналізувати думки закордонних експертів щодо вхідження Криму до складу УРСР та його наслідків. Визначити, що об'єднує, а що відрізняє їхні позиції.

ХІД ЗАНЯТТЯ

1. Об'єднайтеся в малі групи за тематикою підготовчих завдань, обговоріть результати їх виконання й виберіть найцікавіші роботи.
2. Представте класу спільні висновки, яких ви дійшли під час роботи в малих групах.
3. Презентуйте класу визначені в групах найцікавіші з підготовлених до уроку завдань.
4. Зробіть висновки відповідно до мети заняття.

Документи розповідають

Постанова Президії Верховної Ради УРСР про подання Президії Верховної Ради РРФСР з питання передачі Кримської області до складу Української РСР

Обговоривши подання Президії Верховної Ради РРФСР про питання передачі Кримської області зі складу РРФСР до складу УРСР, внесене на розгляд Президії Верховної Ради СРСР, Президія Верховної Ради УРСР висловлює сердечну подяку Президії Верховної Ради РРФСР за цей великодушний, благородний акт братнього російського народу.

Український народ з почуттям глибокого задоволення і палкої вдячності зустрів рішення про передачу Криму до складу Української РСР як нове яскраве виявлення безмежного довір'я і свідчення дружби між російським і українським народами. Уряд України подбає про дальший розвиток і процвітання народного господарства Криму.

Президія Верховної Ради УРСР відповідно до подання Президії Верховної Ради РРФСР постановляє:

Просити Президію Верховної Ради Союзу РСР передати Кримську область зі складу РРФСР до складу УРСР...

Київ. 13 лютого 1954 р.

Якою була реакція Президії Верховної Ради УРСР на передачу Кримської області до складу республіки?

Указ Президії Верховної Ради СРСР про передачу Кримської області зі складу

РРФСР до складу УРСР

Враховуючи спільність економіки, територіальну близькість і тісні господарські й культурні зв'язки між Кримською областю і Українською РСР, Президія Верховної Ради СРСР постановляє:

Затвердити спільне подання Президії Верховної Ради РРФСР і Президії Верховної Ради УРСР про передачу Кримської області зі складу РРФСР до складу УРСР.

19 лютого 1954 р.

Якою була аргументація доцільності передачі Кримської області УРСР у наведеному документі?

Сучасний український історик Ю. Шаповал про входження Кримської області до складу УРСР

...Влаштована коло цього галаслива кампанія затемнювала, по-перше, той факт, що Крим навряд чи можна вважати подарунком Росії, оскільки історично він є батьківщиною кримських татар, з якими так брутально обійшовся сталінський режим. По-друге, утримання Криму породжувало для України велику кількість матеріальних, а також і політико-ідеологічних проблем, оскільки більшість там становили росіяни...

1. У чому полягає точка зору автора на проблему входження Криму до складу УРСР? 2. Порівняйте погляди С. Кульчицького та Ю. Шаповала. Визначте спільне і відмінне в їхньому баченні сутності проблеми передачі Криму УРСР.

Уривок зі статті «Український Крим» сучасного українського історика С. Кульчицького

...Насправді Крим втратила не Росія, а Російська імперія, коли вона стала Радянським Союзом. Це відчуття втрати можна порівняти з фантомним болем в ампутованій нозі. Такий біль безпомилково показує, що людина не позбавилася імперської свідомості. І справді: що заважає росіянам їхати на відпочинок у Крим? Такі поїздки збільшують вітчизняний ВВП, нам буде легше розрахуватися за російський газ. Задоволеними мають бути всі.

Ми живемо у світі, який переріс імперські форми політичної організації. Вимогу повернути Росії Крим потрібно розглядати в ширшому аспекті. Чому тільки Крим, а не всю Україну разом з країнами Балтії, Середньої Азії, Закавказзя, Казахстаном і Молдовою, навіть з Аляскою та південним узбережжям Каспійського моря?

...Передача Криму Україні... ініціатива (Хрущова), підтримана колективним керівництвом в КПРС, яке існувало з 1953 до 1957 р. ...У полемічному запалі дані публіцисти пояснювали передачу Криму Україні тільки жорстокою економічною необхідністю. Тим самим заперечувалася наявність ідеологічної складової в цьому акті. Аргумент один: у документах про передачу не йшлося про 300-річчя Переяславської ради, до якого начебто цей «дарунок» було приурочено. Так, згадки не було. Проте її відсутність свідчила, мабуть, лише про високу кваліфікацію керівників радянської пропаганди. Передавати півострів іншій республіці «до ювілею» — в Росії такий крок сприйняли б негативно. Партійні комітети і без такої прив'язки використовували передачу Криму в пропагандистських цілях на всі 100 відсотків... Наступники Сталіна розуміли, що з припиненням масових репресій у них залишався тільки один спосіб утримання українського народу в кордонах радянської імперії: переконувати в тому, як йому добре «під зорею Радянської влади». Із втратою терористичного чинника, який «залізом і кров'ю» цементував єдність багатонаціональної держави, стократ зростала вагомість пропагандистського чинника... Тому-то Хрущов висунув ідею передачі Криму Україні й постарався обернути доцільну під економічним кутом акцію в підсолоджуючу пропагандистську

упаковку: старша сестра передає молодшій частинку своєї території.
Проаналізуйте сутність розуміння істориком питання передачі Криму до складу УРСР у 1954 р.